

GUADALKANALE ATĖMĖ IŠ JAPONŲ 6 KALNUS

AMERIKOS LAKUNAI NUMUSĖ 30 PRIEŠO LĒKTUVŲ, SUŽEIDĖ DU KARO LAIVUS

Amerikiečiai paėmė nelaisvėn 40 japonų, užmušė 201, sunaikino priešo sandėlius

WASHINGTON, D. C., saus. 25 d. — Praeitą penktadienį Amerikos karo jėgos pradėjo pulti japonus Salomonų salyne, šiandien paskelbė laivyno departamentas.

Amerikos kariuomenė puolė visas japonų pozicijas Guadal-kanalo saloje. Kovos ėjo visą dieną šeštadienį ir sekmadienį. Amerikiečiams pavyko atimti iš japonų šešis strategines vertės kalnus, kurie supo Guadal-kanalo aerodromą.

Kovų metu amerikiečiams pavyko užmušti 201 japonų kareivių, 40 japonų pateko į J. Valstybių nelaisvėn.

Penktadienį japonai labai atkakliai priešinosi amerikiečiams, jie gynė savo pozicijas iki paskutinių jėgų. Vien tik penktadienio mušių metu amerikiečiams pavyko užmušti 110 japonų.

Stiprus Amerikos aviacijos daliniai užpuolė japonų bazę Kolombangara saloje. Amerikos karo laivai padėjo apsaudyti šį priešo strateginį punktą. Amerikiečiams pavyko išsprogdinti priešo karo sandėlius ir padegti gazolino atsargą. Išmestos

Amerikos bombos sukėlė labai didelių gaisrų. Amerikiečiai numušė 30 priešo lėktuvų ir sužeidė du karo laivus.

Kokumbona srityje amerikiečiai surado labai didelius japonų ginklų sandėlius. Priešas buvo taip staigiai užpultas, kad jis neturėjo laiko nė savo ginklų ir šovinių sunaikinti.

Pačiame Guadal-kanale amerikiečiai stumia japonus į šiaurinę salos dalį. Šiaurėje priešas dar tebelaiko 16 mylių jūros pakraščio. Amerikos karo laivai labai vykusiai apšaudė svarbesnias strategines vietas.

Manoma, kad atvykusi Amerikos kariuomenė visiškai netrukus išvalys Guadal-kanalo salą nuo priešų. Aviacija ir karo laivai neleidžia japonams sustiprinti saloje esančio garnizono.

Gen. MacArthur deda labai didelių vilčių į aviaciją, kuri padeda naikinti priešą. N. Ginejoje sąjungininkai naudojo aviaciją ne tik prieš pulki, bet ir gintis. Lėktuvai skrisdino į kovos lauką kareivius ir karo medžiagą. Lėktuvais buvo skrisdinami į ligonines sužeistieji kareiviai.

AMERIKIEČIAI BOMBARDAVO BIZERTĄ, PAĖMĖ NELAISVĖN 80 VOKIEČIŲ

Gen. Rommelio armijos likučiai pasiekė fortifikuotą Mareth liniją Tunisijoje

SAJUNGININKŲ ŠTABAS, š. Afrika, saus. 25 d. — Amerikos aviacija vakar labai smarkiai bombardavo vokiečių laikomą Bizertą, šiandien paskelbė sąjungininkų štabas.

Amerikos kariuomenės dalinys užpuolė vokiečių pozicijas Maknasy srityje ir paėmė nelaisvėn 80 vokiečių.

Kelioms valandoms prieš užpuolimą, vokiečių lakunai išmėtė laiškelį, kuriame klausė, kodėl amerikiečiai nepuola. Amerikiečiai greitai atsakė į vokiečių klausimą ir parsivedė 80 Hitlerio kareivių.

Britai naikina bėgančius nacių

KAIRAS, Egiptas, saus. 25 d. — Beveik visi italai ir didelė gen. Rommelio kariuomenės dauguma pasiekė fortifikuotą Mareth liniją, šiandien paskelbė britų štabas.

Tunisijos parubežį pasiliko tikrai užpakaliniai vokiečių kariuomenės daliniai, kurie bando sulaikyti pirmyn besiveržiančius britus.

Britų aviacija ir karo laivai visą laiką apšaudė pajuriu bėgančius vokiečius.

Puolė Palermo, Mesina uostas

KAIRAS, Egiptas, saus. 25 d. — Sąjungininkų aviacija bombardavo Palermo ir Messi-

na uostas Italijoje, šiandien paskelbė britų štabas. Britų lakunai užpuolė "ašies" laivus, kurie bandė pasprukti iš Zuara uosto.

Messina uoste sukelti labai dideli gaisrai. Bombarduotas "ašies" kanjonus, kuris užkluptas Palermo vandenyse.

Vokiečiai traukiasi Voronežo fronte

BERLYNAS, Vokietija, saus. 25 d. — Vokiečių karo vadovybė, norėdama sutrumpinti fronto linijas, įsakė pasitraukti iš Voronežo srities, šiandien paskelbė vokiečių štabas.

Stalingrado srityje pasilikusios vokiečių ir rumunų divizijos privalo gintis nuo labai stiprių priešo atakų, sako naciai.

Sovietų tankai puola vokiečių linijas Ladoga ežero srityje, sako vokiečiai.

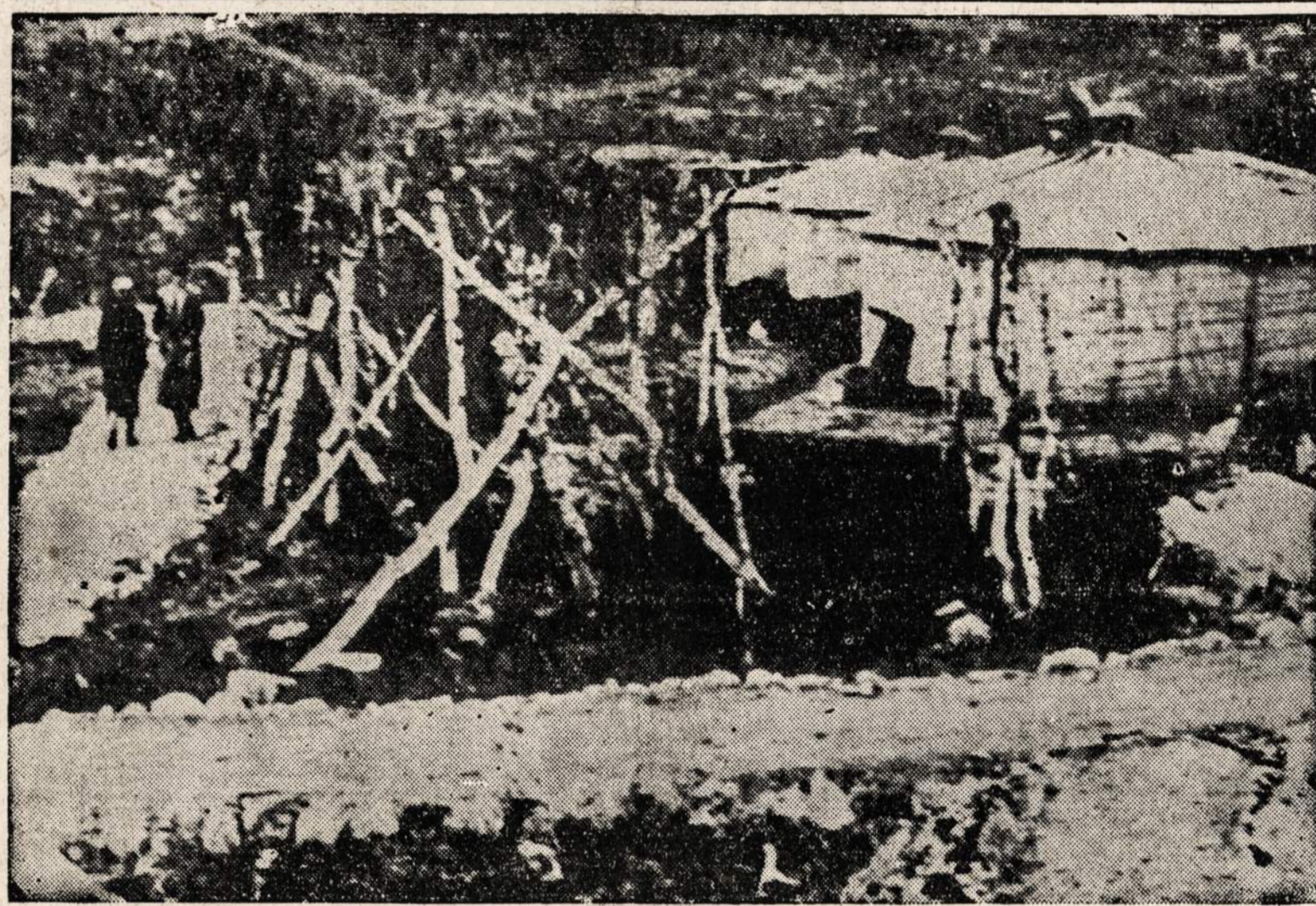
Vokiečiai traukiasi Kaukazo fronte

MASKVA, Rusija, saus. 25 d. — Vokiečių kariuomenė priversta trauktis visame Kaukazo fronte, sako sovietų spauda.

Sovietų kariuomenė pasiekė Pesčanokovskoje stotį ir artėja prie Tichorecko.

Vokiečiai apleido svarbias natūralias apsaugas. Manoma, kad daugiau jie nepajėgs rusams čia pasipriešinti.

Koncentracijos Stovykla Norvegijoje

Šis paveikslas parodo kalinių stovyklą Norvegijoje, kur naciai sušaudė 300 tifu sergančius kalinius. Paveikslas buvo, taip sakant, įsmugeliuotas į Ameriką, — gavo jį Norvegijos pasiuntinybė.

AUGA ĮSITIKINIMAS, KAD KOMUNISTAI NUŽUDĖ REDAKTORIŲ CARLO TRESCA

Tresca griežtai atsisakė dirbti komitete, kurian komunistai norėjo siųsti atstovus

NEW YORK, N. Y., saus. 25 d. — Italijos antifašistų tarpe auga įsitikinimas, kad komunistai nužudė italų savitrašio redaktorių Carlo Tresca.

Tresca atsisakė dirbti italų vienybės komitete, jeigu jame bus fašistų arba komunistų atstovai. Trims dienoms prieš susirinkimą, Tresca buvo gatvėj nužudytas.

As manau, kad komunistai, o ne fašistai nužudė Carlo Tresca, pareiškė Luigi Antonini, italų siuvėjų unijos sekretorius, kuris pažįsta italų tarpe vykstančias kovas.

Gen. Marshall — sąjungininkų vadas

LONDONAS, saus. 25 d. — Gerai informuoti sluoksniak tvirtina, kad gen. Marshall vardas minimas į sąjungininkų kariuomenių viršininko vietą Europos frontuose.

Amerikos ir britų valdžių atstovai veda pasitarimus dėl šiaurės Afrikos administracijos.

Tikimasi netrukus išgirsti labai svarbių pareiškimų dėl sąjungininkų karo politikos ir dėl naujai pertvarkytos karo tarybos.

Priveisė labai daug inspektorių

WASHINGTON, D. C., saus. 25 d. — Gumos tvarkytojas William Jeffers pareiškė, kad valdžios įstaigos paskyrė labai daug inspektorių, kurie truko darbą.

ORAS

Šaltas, vėjluotas.

Saulė teka — 8:10; leidžiasi — 5:59.

Suimtieji bus siunčiami į naujai steigiamas koncentracijos stovyklas. Suimtųjų tarpe yra daug žydų ir valstybės saugumui pavojingų elementų.

Vokiečiai įsakė apvalyti uosto rajoną, kad prancuzai nepakenktų apsaugos darbams.

Atydžiai tardo su-laikytą mariną

PORTLAND, Ore., saus. 25 d. — Policija atydžiai sekė pėdsakus žmogžudžio, kuris greitajam traukiny nužudė Mrs. Martha James.

Areštuotas ir tardomas marinas, kuris buvo tame pačiame miegamam kambary, kur įvyko žmogžudystė.

Manoma, kad žmogžudys išlipo iš traukinio ir kitu traukiniu nuvažiavo priešinga kryptimi.

Nori darbininkų laukų darbams

WASHINGTON, D. C., saus. 25 d. — Darbo jėgos tvarkytojas McNutt ir agrikultūros sekretorius Wickard nori sudaryti pusketvirtą milijono darbininkų žemės ūkio darbams.

Visi darbininkai, kurie nėra surišti su karo pramone, bus įjami sezoniniams darbams atlikti.

Siems laukų darbininkams bus atlyginta pagal laukų darbininkų algas.

Vėliausios Naujienos

— Marselio gyventojai sukėlė barikadas gatvėse ir atsisakė klausyti vokiečių įsakymų. Naciai yra pasirėzė išvežti 40,000 marseliečių. Vokiečiai atvilko tankus prancuzams iš priemiesčių išvaryti.

— Praeitą savaitę vokiečiai Varšuvoj areštavo 35,000 lenkų. Šį kartą naciai daugumoj areštavo gyventojus, kurie simpatizavo socialistams.

— Šiandien, antradienį, 9 v.v. iš Washingtono per radiją valdžia padarė labai svarbius pareiškimus.

— Praeitų dviejų mėnesių laikotarpy sovietų kariuomenė išnaikino 102 vokiečių divizijas, pareiškė Stalinas. Voroneže rusai paėmė nelaisvėn 11,000 vokiečių.

— Vokiečiai įsakė savo piliečiams sugrįžti iš Portugalijos. — Komunistai organizuoja Maskvai ištikimą valdžią Jugoslavijos teritorijoje, sako žinios, kurios ateina iš Taškento radijo stoties.

NAUJIENOS TAISO KARO INFORMACIJOS IŠTAIGOS PRALEISTA KLAIĐA

Dr. P. Grigaitis pasiuntė Elmer Davis'ui telegramą dėl Klaipėdos pagrobimo

CHICAGO, Ill., saus. 25 d. — Dr. P. Grigaitis pasiuntė Elmer Davis'ui, Karo Informacijos Įstaigos direktoriui, telegramą, kurioje taiso Įstaigos išleistuose biuleteniuose padarytas klaidas. Pasiųstos telegramos turinys yra toks:

"Tamstos išleistuose Priešo Užpuolimų Kalendoriuje ir Nacių Agresijos Chronologijoje praleistas vienas labai svarbus įvykis, butent: vos tik Vokietija pagrobė Čekoslovakiją, Hitleris privertė Lietuvą atiduoti Klaipėdą.

"1939 metais kovo 23 dieną Mr. Sumner Welles padarė oficialų pareiškimą, kuriame Klaipėdos okupaciją pavadino agresijos veiksmu.

P. GRIGAITIS, "Naujienų" redaktorius.

VOKIEČIŲ TEISMAI PERŽIURINĖJA LIETUVOS TEISMŲ SPRENDIMUS

Lietuvoj panaikino bolševikų įstatymus, bet negrąžina sovietų nusavintų turtų

(Laišku per Lisaboną, Portugaliją)

Rugsėjo 1 dienos "Kauener Zeitung" skelbia vokiečių generalinio komisariato potvarkį dėl Lietuvos teismų veikimo. Pagal jį, nuo 1941 m. birželio 22 dienos principu veikia Lietuvos teismų santvarkos įstatymas, išleistas 1933 metais liepos 11 dieną.

Taip pat veikia teisė, buvusi Lietuvoje iki bolševikų okupacijos, tačiau su šiomis sąlygomis: 1) kiek ji neprieštarauja administracijos perėmimo iš Vokietijos pusės esmėi; 2) kiek ji nėra pakeista vokiečių karinių ir civilinių įstatų įsakymų.

Bolševikų laikais išleisti įstatymai nustoja galios, "kiek po 1941 m. birželio 21 dienos nenustatyta kitaip". Nacionalizacijų panaikinimui galioja ypatingi vokiečių išleisti nuostatai, kurie draudžia grąžinti bolševikų nusavintus turtus.

ŠIOS DIENOS KARO VEIKSMAI

LYBIOJ: Vokiečių kariuomenė traukiasi į Tunisiją. Britai naikina paskutinius gen. Rommelio kariuomenės dalinius Tripolitanijos teritorijoje. Prancuzai paėmė Mizda pozicijas Tripolitanijos dykumoje.

TUNISIJOJ: Amerikos aviacija bombardavo Bizertą. Amerikiečių daliniai užpuolė vokiečius Maknasy srityj, išsprogdino vokiečių pozicijas ir paėmė nelaisvėn 80 nacių.

RUSIJOJ: Vokiečių kariuomenė traukiasi Voronežo fronte. Vokiečiai priversti trauktis Kaukaze ir Dono frontuose.

SALOMONŲ SALOSE: Guadal-kanale Amerikos jėgos atėmė iš japonų 6 kalnus. Amerikiečiams pavyko paimti nelaisvėn 40 japonų ir užmušti 201. Amerikos aviacija bombardavo japonų pozicijas N. Georgija saloje, padegė sandėlius ir sužeidė du karo laivus.

BURMOJE: Britų aviacija puolė japonų aerodromą Švebo zonoje.

— Marselyje vyksta kovos tarp vokiečių ir prancuzų, sako šveicarų radijas.

— Rusai tikisi apsupti 300,000 vokiečių Kaukazo srityje.

— Britų narliaiviai nuskandino vieną milijoną tonų "ašies" laivų įtalpos Viduržemių juroje.

— Belgrado geležinkelio linija sunaikinta ir užmušti 46 vokiečių kareiviai, sako žinios iš Turkijos.

Iš Lietuvoje veikusiu teismų, panaikinamas vyriausiasis tribunolas, kurio vietą užima apeliacijos rūmai.

Ypatingą reikšmę reikia skirti potvarkės paragrafui, kuris nusako, kad "vokiečių vyriausiojo teismo teisė peržiūrėti vietinių teismų sprendimus lieka nepakeista".

Naciai ieško darbininkų Lietuvoj

Vokiečių priverstino "darbo tarnyba" išleido atsisaukimą lietuviams, gimusias 1922-1923 metais, kviesdama jas stoti į vokiečių "darbo tarnybą".

Moterų savanorių vokiečiai okupantai beveik nesuranda Lietuvoje.

— Prancuzai kulkosvaidžiais apšaudė Lyons srity važiuojančių traukinį su vokiečių kareiviais.

— Turakai mano, kad vokiečiai šį pavasarį gali užpulti Turkiją.

— Lenkijos pabėgėliai iš Ireno bus vežami į Meksiką.

Naujienų Raštinės VALANDOS

★ kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.

★ SEŠTADIENIAIS tikrai iki 4 val. popiet.

★ SEKMADIENIAIS bus uždaryta.

★ Apgarsinimus telefonu CANAL 8500 galit priduoti sekmadieniais nuo 4 iki 6:30 popiet.

★ "NAUJIENŲ" ADM.

KORESPONDENCIJOS

Portland, Oregon

SIS BEI TAS IS TOLIMU WESTU.

Portlandas buvo žalias, bet jau pradėjo baltuoti. Turėjom gana gražų orą per porą savaitių, nebuvo panašu į žiemą. Žolė žaliavo ir daug žiemos medžių, kurie nekeičia savo spalvos nei žiemą nei vasarą sudarė gražią spalvą, — daugiau panašumo į pavasarį negu į žiemą. Nuo 15-tos sausio užėjo šaltas oras, taip kad temperatūra nuo 50° nupuolė iki 10° virš zero. Tai tas nėra taip jau šaltas oras, bet ir tai daug žmonių labai skundžiasi, kad yra šalta. Žmonės, kurie nematė šalčių, yra labai jauslys šaltam orui.

Portlandas yra geriausia vieta, kur mažiausiai užgauna šaltas oras. Kitose vietose į rytus nuo Portlando, į žiemus Washingtono valstijos ir Oregono, kaip tai Meacham, Blue Mountain miestelio buvo net 47 žemiau zero. La Grande 20° žemiau zero; Baker 17° žemiau zero ir Pendleton 13° žemiau zero, — visos tos vietos Oregono valstijoje.

Po Kalėdų čia buvo daug lietaus, dėlei to Willametto upė buvo iškilus net 17 pėdų; daug padarė žalos kaip ukinkams, taip ir kai kuriems pramonės

centrams. Oregon mieste, kur yra didelis tvenkinys dėl popieros dirbtuvių. Buvo išlaužtas tvenkinys ir padaryta nuostolių už \$15,000. Medžio apdirbimo įmonės Portlando apylinkėje padarė nuostolių gana daug. Daugybė rąstų, kurie pluduriavo Willametto upėj prie įmonių dėl apdirbimo, liko nunešti link Columbia upės. Daug turėjo darbo gaudyti medžius. Kai kurios įmonės buvo uždarytos per keletą dienų. Dabar Willametto atslugo, bet sausio 20-tą iškrito gana apščiui sniego, tad gal ir vėl pakils iš naujo upė.

Daug atvyksta darbininkų.

Trukumas gyvenamų namų dėl naujų gyventojų dar vis tebesitęsia. Nors valdžia ir daug namų pastatė, vienok nepatenkina visų reikalaujančių apsigyvenimui darbininkų. Dabar valdžia renuoja iš privatų žmonių namus ir pertaiso į gyvenamus (suitable for conversion) ne tik Portlande, bet ir apylinkėse, iš kurių vietų transportacija nekaštauja daugiau kaip keturias dešimt centų į abi puses tarpe "Defense Works" ir gyvenimo vietos. "War Housing Center" visur iškasčius padengia pertaisymui tokių namų. "Leasai" yra duodami ant 2 ir 7-nių metų ant senų namų. Dar yra numatoma, kad šiais metais bus reikalinga dar 50,000 darbininkų karo pramonė.

Oregono valstija per pereinus 1942 metų išpiko karo bonų virš \$100,000,000, tad kiekvienam žmogui pareina \$93.00. Pagal skaičių gyventojų, sakoma, Oregon aukščiausiai stovi pirkimo karo bonų.

Tarpe lietuvių nieko ypatingo, — viskas ramu ir tvarku. Mažai lietuvių, mažai ir kas veikiamą visuomenę. Kalėdas praleidom su Paul Atko jų namuose. Atkai yra draugiški žmonės ir seni gyventojai šiame mieste. Stanley ir Nadežda Kvikliai buvo drauge. Taipgi buvo Frank Gapp su šeima. Tai farmerys ir Atko geras draugas.

Naujų metų dieną praleidome pas pp. Kviklius, o sausio 4-tą tai buvo gimimo diena St. Kviklio, tad Paul ir Mary Atko užkvietė atlankyti vėl Kviklius, pasveikinti su gimimo diena. Kada atsilankėm pas juos, tai suradome, kad labai artimas gimtadienis yra ir Paul Atko, būtent, sausio 5 dieną. Todėl mes ir sulaukėme ir antrą gimtadienį pas pp. Kviklius. Buvo apie pusę po pirmos, kada išsiskyrėm. Apie jų amžių tai galima pasakyti tiek: abu amžiu sudėjus ir padalinus per du gausime 59.

Tai tiek aš galėjau patirti. Šiaip gražiai praleidome laiką. Gerų dienų visiems naujieniečiams. P. Galskis

Gen. Bernard L. Montgomery su savo štabu tariaisi dėl Tripoli atakavimo.

SAVAITĖ

Šių dienų įvykiai rodo, kad vienybė tarpe tautų, pagrįsta tarpusaviu supratimu ir pagalba, yra vienatinė viltis dėl ateities.

Lend-Lease darbai vis mums parodo, ką tokia vienybė reiškia. Apsimainymas po Lend-Lease įstatymu nėra komercijinės paskolos kitoms tautoms. Jie yra pristatymas medžiagos ir bendrą šaltinį, iš kurio karas bendrai bus vykdomas. Kitos Suv. Tautos, pagal išgalės, teikia bendrai kovai — vyrus, medžiagą ir mašinas. Jie mums pristato ginklą ir reikmenų, kuriuos mes, ne jie, galime kuo pasekmingiausiai vartoti. Negalima tikrą karo kainą nei matuoti, nei palyginti, nei pinigais užmokėti. Tik krauju ir sunkiausiu darbu.

Kada Kongresas pravedė Lend-Lease įstatymą kovo mėnesį 1941 m., jo vienatinis tikslas buvo "ugdyti apsaugą Jungtinių Valstijų". Nors nebuvome kare su agresorių tautomis, jų neišprovokuotos atakos ramių šalių ir pasisekimas jų — pasaulį užkariuoti — programos pavojun išstatė mūsų saugumą. Mes pasiūlėme tada teikti Lend-Lease pagalbą laisvę mylinčioms tautoms, kurios jau kovojo Ašies jėgoms ir tiems, kurie buvo grąšinami. Kada įstatymas buvo prarastas, buvo manoma, kad teikimas Amerikos ekonominių resursų šalims, kurios kovoja Ašį, gal įvykdins įveikimą Ašies be karo mums patiems. Bet laisvę japonų užpuolimas Perly Uosto tik parodė, kad nė viena tauta nebuvo saugi nuo Ašies atakų.

Iki gruodžio 7 d. 1941 m. Lend-Lease turėjo kelias svarbias pasekmes. Didžioji Britanija, vieną vieną kovodama iki birželio 21 d. tais metais — kada naciai užpuolė Rusiją — turėjo užtikrinimą mūsų neribotos medžiaginės paramos. Po nacių užpuolimo Rusijos, smarkiai-kovojančios sovietų armijos gavo medžiagą nuo mūsų. Bėgyje metų Lend-Lease programa reišė didelį išsiplėtimą mūsų karo produkcijos parankumų. Toliau — valdžio įvesti sucentralizuoti būdai pakeitė senus "cash-and-carry" būdus, pagal kuriuos valdžios, kurioms karo medžiaga buvo reikalinga, padavė įsakymus tiesiog Amerikos fabrikams. Šiuo būdu mūsų "totalinės apsaugos" planavimas prakirto taką sunkesniam darbiui. karo vedimui.

Nuo Perly Uosto užpuolimo Lend-Lease buvo vienas iš mūsų svarbiausių būdų nunešti karą mūsų priešui, pristatydami mūsų aliantams karo medžiagą ir ginklus / dėl vartojimo prieš Ašies jėgų viesose pasaulio dalyse, ir aprūpindami aptarnavimus, maistą ir kitas svarbias reikmes, kur tik jie labiausiai reikalingi — mūsų aliantų kareiviams ir civiliams.

Nuo kovo 11 d. 1941 m. iki lapkričio 30 d. 1942 m. Jungtinių Valstijų Lend-Lease pagalba pasiekė 7 ir pusės bilionų dolerių. Kur tik mūsų kovotojai randasi svetimose šalyse, ten vietinės valdžios, mūsų draugai, jų reikalavimus aprūpina. Jų mašinos, įrenginiai ir įrankiai pataisyti, ir kiek galima viskas sutvarkyta. Jie gavo vietinio maisto. Jiems pavesta oro stotys, laivynų stotys ir laivų statybos vietos. Mūsų konvojai ap-

saugoti jurose, kaip ir kareiviai ant žemės. Ir be to visko, gavome daug žalos medžiagos po Lend-Lease patvarkymų ir ateityje gausime daug daugiau.

Daugiau kaip pusė visų Lend-Lease reikmenų, kurias mes išeksportavome 1942 m., buvo militariniai daiktai. Amerikos tankai ir lėktuvai buvo svarbi dalis britų šiaurės Afrikos kovose nuo 1941 m. rudenio. Britų lakunai Amerikoje guminiais lėktuvais muša nacių lakunus ir naikina nacių karo centrus su mūsų bombomis. Rusai, vis augančiais skaitliais, vartojo mūsų lėktuvus ir tankus prieš nacių. Su netekimu Burmos kelio, mūsų Lend-Lease pagalba Kinijai siunčiama per Indiją — pavojingiausiu oriniu keliu visame pasaulyje — virš Himalaya kalnų. Kiniečių oro kadetai išlavinti šioje šalyje ir perkelti į savo žemę lėktuvais.

Iki praeito spalio mėnesio mes išsiurėmėme industriališkių įrengimų ir medžiagos po Lend-Lease iki virš bilijono dolerių vertės, ir kitą bilijoną dolerių vertės agrikultūros produktų, ypatingai maisto. Bet mes užsienny siuntėme tik mažą dalį visų naujų Amerikos reikmenų Mašinerija ir mašinų dalis, kuriuos siuntėme aliantams, kad nors buvo mažą dalis mūsų produkcijos, bet labai svarbi dalis aliantams. Mūsų maisto eksportai buvo ypatingai svarbūs Suv. Karalystei ir Sovietų Rusijai. Ir Amerikos maistas sudarėko tukstančius šiaurės Afrikoj ir Vid. Rytuose nuo bado.

Galima sakyti, kad Lend-Lease yra tikriausias užtikrinimas tarpusavinės pagalbos tarpe Suv. Tautų kare dėl laisvės nuo Ašies plėšikų, kurių užkariavimo programa stengia perskaldyti tautas. —O.W.I.

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

— Britai bombardavo Burmoj esantį japonų aerodromą Heho.

— Vokiečiai tvirtina, kad suomiai esą atmetę sovietų pasiūlytas taikos sąlygas.

— Howard E. Kershner kreipiasi į Amerikos ir britų valdžias, prašydamas leisti maitinti Prancuzijos badaujančius vaikus.

— Pacifiko vandenyne priesas nepajėgia skandinti Amerikos laivų, sako laivyno vadovybė Pearl Harbor srity.

— Šią savaitę kongresas pradės svarstyti naują įstatymą mokesčiams imti.

— Bulgarijos premjero Bogdan Filov namai sudeginti. Premjero rezidencijoje sprogo stipri bomba.

RAUMENŲ GELIMAI, SKAUSMAI?

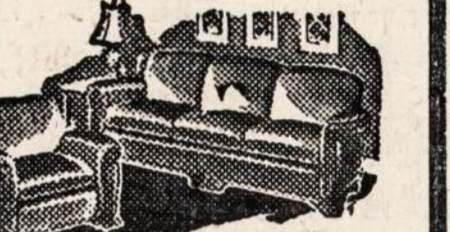
Greitai palengvina tuos skausmus Pain-Expeller, kuris yra stebėtinu būdu, kurį naudoja tukstančiai žmoniu. Virš 15 milijonų bončių parudota, kas liudija jo naudingumą. Reikalaukite tikrojo Pain-Expellerio su Inkaru ant dėžutės.

PAIN-EXPELLER

PATYS DIRBAM — PUKIAI TAI SOM

PARLOR SETUS

DARBA GARANTUOJAM

Archer Avenue Furniture Mfg.

Joe Kazikaitis, Sav.
4140 Archer Avenue
Lafayette 3516

DIDELE KRAUTUVE

Rakandų, Radio ir Jewelry

Viskas po vienu stogu

Jos.F.Budrik

INCORPORATED
3241 So. Halsted Street
TEL. CALUMET 7237

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI
WCFL, 1000 kil. nedėlios vak. 9 val.
WHFC, 1450 k. ketvergais 7 v. vak

Naujienu Metinis KONCERTAS
SEKMADIENI
Vasario 28 d.

SOKOLU SALEJE
2327 So. Kedzie Avenue
BUS LABAI GERA PROGRAMA

YOU CAN'T AFFORD TO FORGET THE EARNING POWER OF ACCUMULATED SAVINGS!

Hundreds Enjoy Extra Income Safely Investing with

Dabar pradėk taupyti dėl Income Tax'ų, kuriuos reikės mokėti kovo 15, 1943.

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jūs sutaupos apdraus tos iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

NAUJIENU

puikiausias metinis

KONCERTAS

sekmadieny

Vasario 28, 1943

Pradžia 3:30 val. popiet

SOKOLŲ SVETAINĖJE

2327 So. Kedzie Avenue

Įžanga asmeniui 99c. (SU TAKSAIS)

Šokiams — 50c. (SU TAKSAIS)

Remkite Lietuvišką Žyduka.

NATHAN KANTER

MUTUAL LIQUOR CO.—WHOLESALE

4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

KAM REIKALINGI PINIGAI

DUODAM ANT MORGICIŲ UZ

4 1/2 %

BE JOKIO VARGO

Mokam 3% už padėtus pinigus.

TURTAS VIRŠ \$6,000,000.00

Atsargos fondas virš \$700,000.00

Chartered and Supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Manager

4192 Archer Ave.
Tel. VIRGINIA 1141

PILIEITYBĖS Pamokų Knygtė

Antra laida—1942.

Parašyta Adv. CHARLES P. KAL.

"The Basic Principles of Democracy and Citizenship"

Ši knygtė tinkama pritaikinti lengvam supratimui suaugusiųs žmoniems, ir yra ne vien nepiliečiams reikalinga prisirengti prie piliečių kvotimui, bet ir piliečiams dėl platinio žinojimo apie Suvienytų Valstijų valdžią. Joje yra 92 klausimai su atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis, kurie yra pritaikinti prie dabartinio tautos reikalingumo. Knygtės kaina yra 35 centai.

Adv. CHARLES P. KAL
6322 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.

* FOTOGRAFAS *

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS GARANTUOTAS.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Mūsų darbas garantuotas. Taipgi pristatomė anglis į visas miesto dalis.

3212 So. Halsted St.
Saukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA —IS STOTIES—

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.

Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.

Išgirsite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

SMETONOS GARBINTOJAI NORI PAKENKTI NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMUI

Bendras Chicago lietuvų komitetas ruošia iškilmingą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukaktuvių paminėjimą. Šiuo tikslu yra rengiamos didelės prakalbos ir muzikali programos vasario 14 d., sekmadienį, didelėje vidurinėsios svetainėje Orchestra Hall.

Be vietinių kalletojų tame rengime kalbės prof. Hambro, Tautų Sąjungos prezidentas ir Norvegijos parlamento prezidentas.

Lietuvos reikalui yra labai svarbu, kad nepriklausomybės paminėjimas būtų kaip galint sėkmingesnis ir įspūdingesnis. Tačiau susipietęs aplink Vana-gaitį L. relis biznierių ir politikų sumanė tam parengimui pakenkti ir emė garsinti A. Smetonos bankietą. Jie tišisi šitokiu budu nukrepti publi-ko dėmesį nuo prakalbų Orchestra Hall svetainėje.

Smetona tiems politikieriams yra svarbiau, negu Lietuvos nepriklausomybė. Pradžioje jie bandė saivališkaį idėti Smetoną į nepriklausomybės minėjimo programą, bet bendras komitetas savo susirinkime sausio 15 dieną šitą jų skymą atmetė, 38 balsais prieš 4. Tai dabar jie ryžosi kviesti Smetoną atskirai ir organizuoti jo "pa-gerbimą".

Bet už ką jį gerbti? Ar už tai, kad jisai sulaužė savo priešai-ką ir paniekino Lietuvos Respublikos konstituciją? Ar už tai, kad per 13 metų jisai Lietuvą valdė be seimo ir ka-lėjimuose bei koncentracijos stovyklose kankino nekaltus žmones? Ar už tai, kad jisai smaugė Lietuvos spaudą?

O gal but, už tai, kad p. Smetona, pabėgdamas iš Lietu-vos, įgaliojo A. Merkį perduoti valdžią Paleckiu ir bolševikams?

A. Smetona garbino Italijos juodmarškinius

Kai kurie iš Smetonos "gerbėjų", tur but, nežino, kad jie tuomi kompromituoja save ir visus lietuvius. Juk p. Smetona ne tik diktatoriškai engė Lietuvą, bet ir stengėsi įvesti fašistišką tvarką Lietuvoje, sekdamas Mussolinio pėdomis. Kitą kartą aš parodysiu, kaip lietuviškas "tautos vadas" gyrė Italijos juodmarškinių filosofiją ir jų tvarką.

O Amerika šiandien prieš Italijos fašizmą kariauja ir dik-tatorių Mussolini išjuokia, kaip klaną ir humbugierų!

Tai ar dabar ne sarmata lie-tuviams "gerbti" to humbugie-riaus garbintoją, p. Smetoną?

Amerikos žmonių akyse lie-tuviai turi pasirodyti politiškai subrendusia, demokratiškai protaujančia tauta, o ne fašiz-mo garbintojais. Todėl mūsų visuomenė labai prastai žiūrės į tuos biznierių ir profesiona-lus, kurie bando Smetonos ban-kietų pakenkti Lietuvos nepri-klausomybės minėjimui.

Demokratas

Pavogė Tris Vienos Kepyklos Saugiasias Šėpas

Naktį į pirmadienį Austin policijos stoties detektyvai Phil Husfield ir Daniel Egan buvo pasiūsti apžiūrėti patalpas Burny Bros. kepyklos krautuvės adresu 5951 West Lake street. Atvykę čia jie patyrė, kad plėšikai išvežė kepyklos saugiąją šėpą, kuri svėrė 600 svarų ir kurioj buvo \$182 pinigų.

Sugrįžo detektyvai į stotį ir čia rado antrą pranešimą — kad plėšikai įsibriovė į tos pačios kompanijos kitą krautuvę adresu 5623 West Madison st. Čia plėšikai išgabeno kepyklos 400 svarų saugiąją šėpą, kurio-

Vėl Pranašauja 5 Laipsnius Žemiau Zero

Chicago oro biuras pirmadienį vėl pranašavo šaltą orą — ypačingai naktį į antradienį. Sakė, kad temperatūra gelint nukristi iki 5 laipsnių žemiau zero.

Petrillo Byla Teisme

Pereitą vasarą, rugpjūčio mėnesį, James Petrillo, Amerikos muzikantų unijos prezidentas, išleido įsakymą muzikantams negroti muzikos kurinių į rekordus. Jo įsakymas buvo pamremtas tokiu smetimu: muzikantai įgroja kurinius į rekordus ir patys netenka darbo ir duonos. Muzikantų organizacija parėmė Petrillo įsakymą.

Bet įsakymas susilaukė pasi-priešinimo. Protestus iškėlė te-atrų savininkai, radijo stotys ir kitokios įstaigos. Pagaliau įsi-maišė valdžia, iškeldama bylą muzikantų unijai ir Petrillo.

Firmadienį Chicagoje, teisė-jo Barnes kameroj, prasidėjo ar-gumentai ryšium su šia byla. Petrillo reikalauja, kad valdžios byla būtų panaikinta.

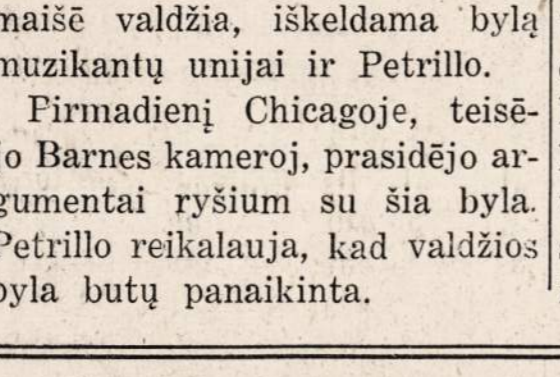
Pažino Falšyvu Čekių Mainytoja

Dvylika Chicago biznierių pažino Henry G. Gordicką, kaip po vyrą, kuris išmainė pas juos netikusius čekius. Iš viso tie biznieriai išmainė bevečių čekių suma \$370.09.

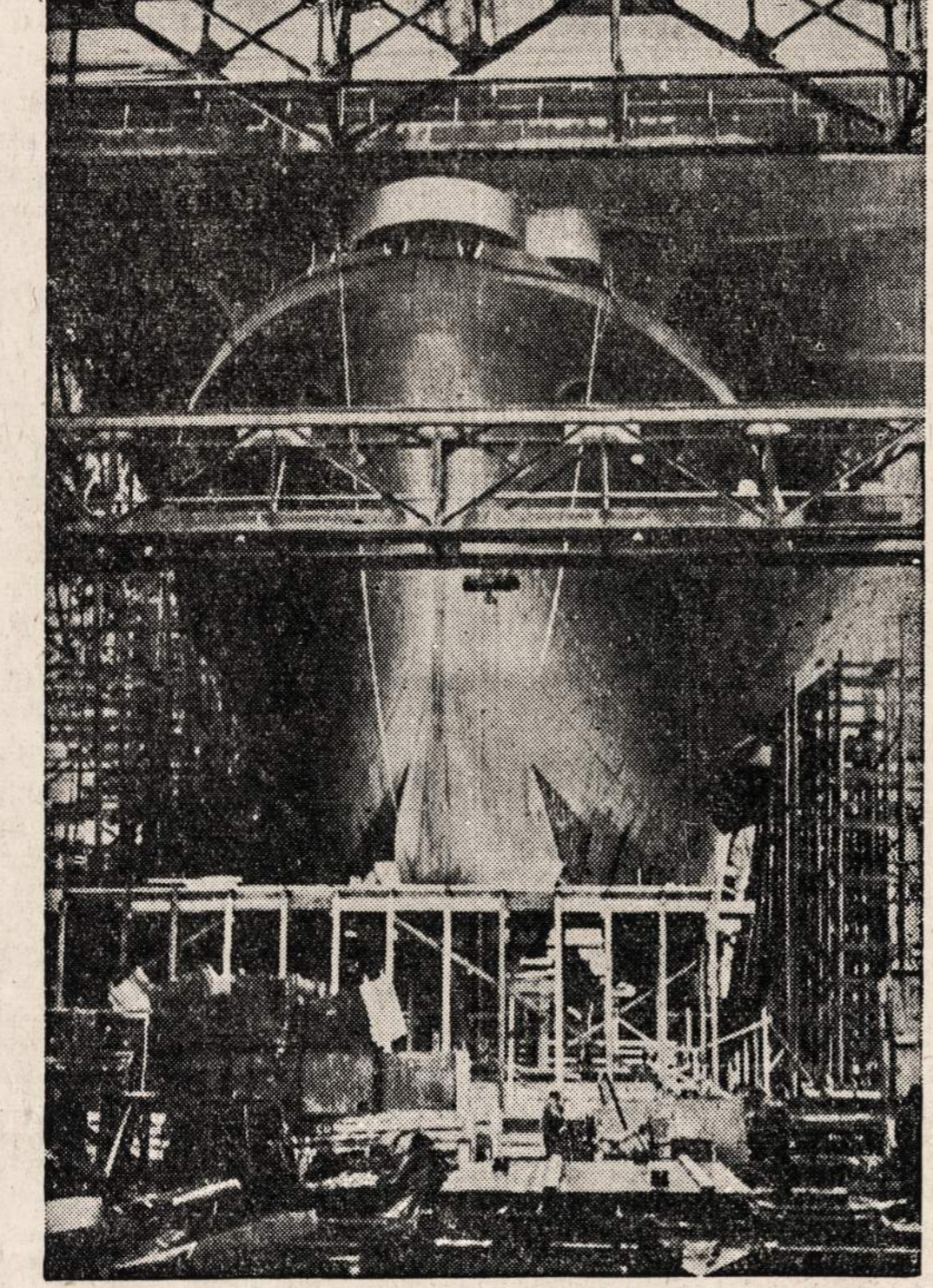
Žydai Išpirko Karo Bonų Už \$600,000

American Jewish Congress (Amerikos Žydų Kongresas) užsibrėžė tikslą, kad žydai nu-pirkty karo bonų už \$1,000,000. Jau daugiau nei \$600,000 ver-tės bonų nupirkta, pareiškė Žy-dų Kongreso pirmininkas Abner Rosenfeld. Organizacijos vajuš karo bonams pirkti pasibaigs vasario 7 dieną. Jo vadai tiki-si, kad iki to laiko kvota bus išpirkta.

Trukumas vežimukų vaikams važinėti nesudaro keblumų poniai Karro iš Arlington, Va. Ji savo 10 mėnesių sunų suteikia "indijonišką transportaciją" Washingtone, D. C.

Trukumas vežimukų vaikams važinėti nesudaro keblumų poniai Karro iš Arlington, Va. Ji savo 10 mėnesių sunų suteikia "indijonišką transportaciją" Washingtone, D. C.

NEWPORT NEWS, VA. — Naujasis YORKTOWN lėktuvnešis, kuris buvo padarytas, kad galėtų užimti vietą tuo pačiu vardu nuskandinto lėktuvnešio.

Dykai Teatras Kaipo Susižinokite su Savo Selective Service Board

William McFetridge, liekanų rinkimo direktorius Chicago srity, praneša, kad mokyklų vaikams bus duodami bilietai į teatrus už pasidarbavimą liekanų rinkime laikotarpiu nuo vasario 8 iki vasario 19 dienos. Tuo laikotarpiu eis kampanija rinkti misingi, bronzą ir varį.

Ragina Rinkti Cino Skardines

William McFetridge, liekanų rinkimo pirmininkas Chicago srity, sako: Jeigu nebus daugiau cino skardinių renkama, tai negalima tikėtis nė daugiau kenuotų maisto reikmėnių. Se-nų skardinių cinas yra varto-jamas naujiems kenams.

Galės Parduoti 1,616 Automobilių Vasario Mėnesi

Kainų Administracijos Ofisas leis parduoti vasario mėnesį 1,616 naujų automobilių Illinois valstijoje.

Paskirtas Samdytojų-darbininkų Komitetas

Dean William H. Spencer, Regional Manpower Director Illinois valstijai, paskyrė komite-tą iš aštuonių vyrų, kuris ru-pinsis darbo santykių derinimu. Komitetan įeina keturi pramo-nės atstovai, o kiti keturi dar-bininkų organizacijų atstovai.

Neturėjo Registracijos Kortos, Pasikorė

Walter Grabowski, 31 metų, 5659 So. Kildare avenue, tapo suimtas, kadangi neturėjo su savim registracijos kortos.

Jis buvo suimtas pereitą penktadienį, o sekmadienio va-kare detektyvų biuro sargai rado Grabowski pasikorę biuro kalejime.

Po to, kai Grabowski buvo suimtas, policija užtiko jo namuose registracijos kortą. Ne-laimė įvyko todėl, kad jaunas vyras neturėjo kortos su savim.

Trukumas vežimukų vaikams važinėti nesudaro keblumų poniai Karro iš Arlington, Va. Ji savo 10 mėnesių sunų suteikia "indijonišką transportaciją" Washingtone, D. C.

Prisnudimas Geležinkelio Stoty Brangiai Kaštavo

John Borchard, Denver miesto sėlsmanas, prisnudo Union stoty Chicagoje. Kai pabudo, tai pasigedo čemodano, kuriame buvo jo drabužiai, pažibų ir kitokių daiktų viso vertės \$461. Snusteėjimas jam itin brangiai kaštavo.

Pavogė \$400 Vertės Įnagių

Šiandien, kai pramonė yra įsi-siubavusi, įnagai arba tulsės vertinami itin augštai. Vis dau-giau įnagių vagiama. Ir pirma-

Žuvo Automobilio Nelaimėje Žymus Advokatas

Pereitą sekmadienio vakare, sausio 24 dieną, automobilio ne-laimėje žuvo John Weaver, 65 metų advokatas, republikonų tarpe stambus ūlas. Jis iškri-to iš automobilio prie Ogden ir Kenneth avenue, kai jo mašina susidaužė su troku, kurį vairavo Wayne Tribler, 39 me-tų, iš Galesburg, Ill. Weaver mi-rė pakeliu į ligoninę.

Prisnudimas Geležinkelio Stoty Brangiai Kaštavo

John Borchard, Denver miesto sėlsmanas, prisnudo Union stoty Chicagoje. Kai pabudo, tai pasigedo čemodano, kuriame buvo jo drabužiai, pažibų ir kitokių daiktų viso vertės \$461. Snusteėjimas jam itin brangiai kaštavo.

Pavogė \$400 Vertės Įnagių

Šiandien, kai pramonė yra įsi-siubavusi, įnagai arba tulsės vertinami itin augštai. Vis dau-giau įnagių vagiama. Ir pirma-

Seržantai De Wayne Schlosser (po kairei) ir John Frederick šypsosi, nes jie išliko sveiki, kai nukrito į Potomac (Washington) transportinis lėktuvas, kuriuo jie skrido.

CHICAGOJ LANKĖSI LAKUNAS BOMBARDAVĖS TOKIO

Kai Kas Iš Chicago Praeitės

(Paruošta Chicago mero Edward J. Kelly ofiso)

Sausio 24 d.

1905 — Illinois legislaturai įteiktas projektas įsteigti Chi-cagoje Municipalinį Teismą.

Sausio 25 d.

1849 — Illinois legislatura priėmė aktą, kuris leido duoti Cook kauntės asesoriumi \$75,000, kad jis galėtų prvesti pasky-riną Cook kauntės nuosavy-bėms mokesčių.

1897 — Viena šalčiausių dienų Chicago istorijoje. Tą dieną šaltis pasiekė 20 laipsnių žemiau zero.

Sausio 26 d.

1903 — Miesto taryba priė-mė rezoliuciją tikslu paskirti komitetą, kuris darbuotųsi tei-kinimui pašalpos badaujančiai švedijai.

Sausio 27 d.

1835 — J. S. Wright nupir-ko 80 akrų žemės plotą į šiau-rį amerikoniškai taikė, buvo di-delė kemikalų dirbtuvė. Jie tu-rėjo nužūrėję ir taikymui pun-ktu.

Sausio 28 d.

1851 — Illinois valstija su-teikė čarterį Northwestern Universitetui.

1868 — Kilo vienas daugi-au-sia padariusių žalos gaisrų Chicagoje. Gaisras kilo Lake gatvėje prie Wabash avenue. Žalos turtui padaryta apie \$3,000,000.

Pirkite tose krautuvėse, ku-riuos garsinasi "NAUJIENOSE"

Pereitą sekmadienį, sausio 24 dieną, Chicagoje lankėsi leitenantas Charles L. McClure, kuris, generolo Doolittle vadovau-jamas, kartu su kitais dalyva-vo Japonijos sostinės Tokio bombardavime.

Sekmadienį leitenantas McClure papasakojo aviacijos ka-detams Chicagoje apie Tokio bombardavimą.

Amerikos lakunai skrido tarpais labai žemai, ypač prisiar-tindami prie Tokio, kad japo-nai negalėtų jų skridimo išgirs-ti. Visai prie Tokio amerikoni-kai perskrido Japonijos laivų lėktuvnešį. Jie galėjo nuskan-dinti jį, tačiau jų misija buvo kita.

Pajury jie skrido taip žemai, kad galėjo žiūrėti japonų vei-dus. Kai kurie japonai dagi šypsojosi, visai nemanydami, jogei jų priešai skrenda. Pačia-mieste amerikoniškai praskri-do žemiau japonų lėktuvų for-macijos. Jie galėjo japonų lėk-tuvus apšaudyti, tačiau ir vėl amerikoniškai paliko japonų lėk-tuvus ramybėje, nes jų tikslas bu-vo kitoks.

Pasiekę geležinkelio stotį To-kio mieste, amerikoniškai numetė bombas į ją. Kita vieta, į ku-rią amerikoniškai taikė, buvo di-delė kemikalų dirbtuvė. Jie tu-rėjo nužūrėję ir taikymui pun-ktu.

Grįžtant Doolittle ekspedici-jai iš Tokio, McClure lėktuva įstiko nelaimė. Jis įkrito į van-denį. Sužeistas tapo ir McClure, bet kinai darbininkai suteikė jam pirmą pagalbą, ir galų ga-le jis pasiekė Ameriką.

Pasak McClure, visi Ameri-kos lėktuvai, dalyvavę atakoje prieš Tokio, pabėgo nuo Tokio miesto, bet kai kurie lakunai vėliau pateko į japonų rankas.

